

**ZASADY OCENIANIA
Z RELIGII**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1
Z ODDZIAŁAMI
INTEGRACYJNYMI
W LUBINIE
Klasy IV-VIII**

I. CELE EDUKACYJNE

- pomoc w odkrywaniu obecności Boga i znaczenia wiary dla pełni życia człowieka,
- wprowadzenie w historię zbawienia oraz jej aktualizacja w roku liturgicznym i życiu człowieka,
- pogłębienie rozumienia znaczenia sakramentów świętych dla życia chrześcijanina,
- przygotowanie do przyjęcia sakramentu bierzmowania,
- formacja sumienia

II. KRYTERIA OCENIANIA

Kontrola i ocena z religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Postawa.

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń który:

- opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z religii w danej klasie,
- prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ,
- samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych,
- wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną,
- angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach wiedzy religijnej,
- jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w praktyce.

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń który:

- opanował w bardzo wysokim stopniu zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z religii w danej klasie,
- prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ,
- właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela,
- umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela,
- wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi,
- posiada biegłą znajomość „Małego Katechizmu”,
- aktywnie uczestniczy w lekcji religii,
- jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem,

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu dobrym zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z religii w danej klasie,
- systematycznie przyswaja zdobytą wiedzę,
- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach,
- sytuacje problemowe rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- jest zainteresowany przedmiotem,
- postawa ucznia nie budzi zastrzeżeń,
- stara się być aktywnym podczas lekcji,
- wykazuje się dobrą znajomością pacierza i podstawowych prawd wiary.

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu dostatecznym zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z religii w danej klasie,
- opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności,
- prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii,
- wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi,
- dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela,
- potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela,
- w przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy
- cechuje go mała kondensacja wypowiedzi,
- wykazuje się podstawową znajomością pacierza,
- prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w stopniu podstawowym zakres wiadomości i umiejętności wynikający z wymagań opisanych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania z religii w danej klasie opanował konieczne pojęcia religijne,
- brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- nie potrafi stosować poznanej wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela,
- podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wysławianiu,
- ma problemy ze znajomością pacierza,
- wykazuje poprawny stosunek do religii.

Stopień **niedostateczny** może być wystawiony gdy uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową z religii, które są konieczne do dalszego kształcenia się,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy,
- nie chce opanować najprostszych wiadomości pomimo licznych zachęt,
- lekceważy przedmiot,
- sporadycznie uczestniczy w katechezie,
- nieodpowiednio zachowuje się na lekcji (przeszkadza w modlitwie, śmieje się z innych, negatywnie oddziałuje na grupę, przeszkadza grupie w pracy).
- wykazuje bardzo słabą znajomość pacierza i podstawowych prawd katechizmowych.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. **Oceny bieżące** uczeń może otrzymać za:

- **sprawdziany** - to całogodzinne prace pisemne, w których oceniana jest wiedza z danego działu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność rozwiązywania różnego typu zadań, o różnym poziomie wymagań,
- **kartkówki** - to krótkie prace pisemne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna sprawdzanych zagadnień.

W przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:

- o 100% - stopień celujący (6, cel)
- o 90% - 99% - stopień bardzo dobry (5, bdb)
- o 89% - 75% - stopień dobry (4, db)
- o 74% - 50% - stopień dostateczny (3, dst)
- o 49% - 30% - stopień dopuszczający (2, dop)
- o 29% - 0% - stopień niedostateczny (1, ndst)

Jako narzędzie wspomagające sześciostopniową skalę, w ocenianiu bieżącym stosuje się następujące oznaczenia:

- o „+” wysiłek maksymalny lub niewielkie braki w stosunku do kolejnej, wyższej oceny
- o „-” wysiłek minimalny lub niewielkie braki w stosunku do ustalonej oceny.

- **odpowiedzi ustne**, w których oceniana jest zawartość merytoryczna i umiejętność odniesienia jej do życia codziennego, rzeczowość, samodzielność, umiejętność: wyjaśniania zależności przyczynowo – skutkowych, stawiania hipotez, wnioskowania, uogólnienia, dowodzenia,
- **pracę na lekcji**, w której oceniane są zaangażowanie w tok lekcji, pilność, systematyczność pracy, pomysłowość, oryginalność w rozwiązywaniu zadań i problemów, umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, przedstawiania własnych sądów oraz ich uzasadnienia, umiejętność pracy w grupie i z podręcznikiem,
- **pracę dodatkową** – np. za wyszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, udział w projektach edukacyjnych, przygotowywanie prezentacji, albumów, udział w przedstawieniach np. jasełkach, sukcesy w konkursach.

Ocenie podlegają:

- odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z trzech ostatnich lekcji,
- testy sprawdzające wiedzę (jeden, dwa w ciągu semestru), obejmujące więcej niż trzy jednostki tematyczne lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją powtórzeniową. Poprawione i ocenione prace dawane są do wglądu przez uczniów w ciągu 14 dni,
- kartkówki obejmujące zakres treści z trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane i wpisywane do dziennika z wyprzedzeniem. Poprawione i ocenione zwracane są uczniom w ciągu 7 dni.
- Sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne i inne prace kontrolne są obowiązkowe. Uczniowie nieobecni zaliczają je na pierwszej lekcji bezpośrednio po powrocie do szkoły. W przypadku dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), uczeń ma obowiązek ustalić z nauczycielem termin zaliczenia zaległych prac. Uczniowi, który nie ustali terminu zostanie przydzielony termni losowy.
- Uczniowie, których numer z dziennika został wylosowany jako **”szczęśliwy numerek”** mają prawo do zwolnienia z odpowiedzi ustnej lub niezapowiedzianej kartkówki i obowiązek zaliczenia jej na następnej lekcji
- praca na lekcji (szczególnie wypowiedzi na lekcji, zaangażowanie w pracę grupową i indywidualną),
- prace twórcze wynikające z zainteresowania uczniów,

- organizacja własnego warsztatu pracy (zeszyt, korzystanie z podręcznika, ćwiczeń i innych źródeł),
- sukcesy w konkursach, olimpiadach,
- zaangażowanie w przygotowanie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, gazetek, udział w konkursach religijnych,
- znajomość podstawowych modlitw i prawd wiary,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń.

Za pracę niesamodzielną uczeń nie otrzymuje oceny. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnosci nauczyciel przerywa pracę ucznia i wyznacza dodatkowy termin oraz określa zasady jej zaliczenia, nie później niż na następnej lekcji religii.

Uczeń może poprawić każdą ocenę bieżącą na zasadach i w terminie ustalonym z nauczycielem. Uzyskana, aktualna ocena anuluje poprzednią (wpisywana jest w dzienniku w miejsce poprzedniej).

Nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę, nie później niż trzy dni robocze od daty jej wystawienia, na wniosek ucznia lub rodzica - uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w wcześniej ustalonym terminie w czasie spotkania w szkole.

Sprawdzone i ocenione sprawdziany/testy i inne dłuższe prace pisemne są udostępniane przez nauczyciela do wglądu na terenie szkoły na wniosek ucznia lub rodzica.

Sprawdzone i ocenione sprawdziany/testy i inne dłuższe prace pisemne są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego, w którym powstały.

2. Oceny klasyfikacyjne: śródroczna i roczna

- Klasyfikacja śródroczna i roczna z religii polega na odpowiednio półrocznym i rocznym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia określonych w szkolnym planie nauczania oraz ustaleniu – według skali określonej w statucie szkoły - śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii.
- Ocena śródroczna i roczna ustalana jest przez nauczyciela religii i uwzględnia osiągnięcia wkład pracy włożony przez ucznia odpowiednio: ocena śródroczna – w I półroczu, ocena roczna – w I i II półroczu.
- Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen bieżących i obserwacji, przy czym większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów/testów, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.
- O przewidywanej ocenie niedostatecznej lub możliwości nieklasyfikowania z religii uczeń i jego rodzice, zostają powiadomieni przez nauczyciela, na miesiąc przed terminem

wystawienia ocen, osobiście lub pisemnie (przez wiadomość w dzienniku elektronicznym lub listem poleconym).

- O pozostałych przewidywanych ocenach z religii, uczeń i jego rodzice zostają powiadomieni przez nauczyciela, na 7 dni przed terminem wystawienia ocen, przez wpis w dzienniku elektronicznym.
- Ustalenie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych odbywa się najpóźniej na 2 dni przed planowanym posiedzeniem półrocznej/rocznej rady klasyfikacyjnej.
- Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej został niesklasyfikowany lub otrzymał ocenę niedostateczną z religii i nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego lub poprawkowego, musi w drugim półroczu zaliczyć podstawowe, konieczne do dalszej edukacji wiadomości i umiejętności w formie ustalonej przez nauczyciela.
- Ocena niedostateczna klasyfikacyjna roczna z religii nie ma wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej.
- W przypadku zgłoszenia przez ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) zastrzeżeń dotyczących ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu jej ustalania, uczeń może przystąpić do sprawdzianu wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.
- W przypadku zgłoszenia przez ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) zastrzeżeń dotyczących wysokości ustalonej przewidywanej śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii uczeń może przystąpić do sprawdzianu na ocenę o jeden stopień wyższą niż przewidywana, zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

3. Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach uczniów:

- O postępach uczniów z religii rodzice są informowani w czasie konsultacji indywidualnych, w razie potrzeby – informacja telefoniczna.
- O ocenach śródrocznych i rocznych z religii rodzice są informowani przez wychowawcę klasy w czasie zebrań z rodzicami.

4. Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych:

W przypadku zaobserwowania trudności w radzeniu sobie przez ucznia z postawionymi wymaganiami nauczyciel przedmiotu we współpracy z wychowawcą i rodzicami (a gdy zajdzie konieczność również z pedagogiem szkolnym) ustala przyczynę niepowodzeń i sposoby ich przezwyciężenia.;

- pomoc nauczyciela przedmiotu,
- pomoc koleżeńska,
- współpraca z rodzicami.

IV. ZASADY OCENIANIA

- zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania,
- podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia,
- wskazanie na występujące braki,
- mobilizacja do dalszej pracy,
- uczeń może być nieprzygotowany dwa razy w ciągu jednego półrocza bez podania przyczyny,
- ocenę wystawia się w porozumieniu z uczniami,
- o przewidywanej ocenie śródrocznej i rocznej uczeń jest informowany co najmniej 2 tygodnie przed wystawieniem oceny,
- uczniowie powinni być na bieżąco informowani o wynikach nauczania,
- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu (wypowiedzi ustnej) w wyznaczonym przez nauczyciela terminie,
- nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z obowiązku przygotowania się do zajęć.

V. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIA PPP

Wymagania edukacyjne dostosowuje się na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w Indywidualnym Programie Edukacyjno- Terapeutycznym lub na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania.

- a) Uczniowie z **zaburzeniami słuchu** - przy ocenianiu bierze się głównie pod uwagę wypowiedzi pisemne, zadania są dostosowane do możliwości ucznia.
- b) Uczniowie z **zaburzeniami wzroku** - ocenia się głównie wypowiedzi ustne, niedowidzący otrzymują mniejszą ilość zadań w formie tekstu z lukami lub tekstu wyboru z powiększoną trzcionką oraz wydłużony czas pracy.
- c) Uczniowie z **zaburzeniami mowy** - ocenia się wypowiedzi pisemne, wypowiedzi ustne nie mają decydującego wpływu na ocenę.
- d) **Niepelnosprawność ruchowa** - prace pisemne przygotowywane są w formie tekstu z lukami i tekstu wyboru (uczeń może je wykonać na komputerze), wydłużony czas pracy, zindywidualizowane zadania dla uczniów.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIE PPP:

Wymagania edukacyjne dostosowuje się na podstawie opinii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wydanej nie wcześniej niż po ukończeniu trzeciej klasy, wskazującej na potrzebę takiego dostosowania na podstawie tej opinii:

- a) **Dysortograficy** - ocen z prac pisemnych nie obniżają popełnione przez ucznia błędy ortograficzne.

- b) **Dysgraficy** - oceny nie obniża niestaranne pismo, uczeń może pisać drukowanymi literami lub korzystać z komputera, jeśli są takie zalecenia poradni specjalistycznych, oceniane prace domowe mogą być drukowane.
- c) **Dyslektycy** - testy z odpowiednio dużym drukiem, czas pracy przy testach jest odpowiednio wydłużony, pomoc nauczyciela przy odczytywaniu tekstu.

VII. OCENIANIE UCZNIÓW Z ROZPOZNANYMI SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

- Oceniane są najmniejsze sukcesy ucznia, postępy za wykonanie części pracy.
- Prace pisemne to tekst wyboru lub uzupełnianie luk w zdaniach.
- Mniejszy zakres wiedzy i umiejętności.
- Oceniane są chęć i aktywność, wypowiedzi, uczestnictwo w lekcji.
- Wydłużony jest czas wykonywania poszczególnych zadań.
- Indywidualizacja zadań domowych i sprawdzianów.

VIII. OCENIANIE UCZNIÓW NIEPOSIADAJĄCYCH OPINII I ORZECZENIA OBJĘTYCH POMOCĄ PP W SZKOLE

Wymagania edukacyjne dostosowuje się na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanych przez nauczyciela i/lub specjalistów oraz ustaleń zawartych w Planie Działań Wspierających.

IX. ZASADY OCENIANIA PODCZAS KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

1. W trakcie kształcenia na odległość ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia odpowiednio wedle kryteriów wskazanych w pkt. II powyżej.
2. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem podczas kształcenia na odległość dostosowując do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
3. W zależności od formy komunikacji z uczniem, nauczyciel monitoruje i sprawdza wiedzę uczniów oraz ich postępy w nauce według następujących wytycznych:
 - ocenianiu podlega aktywność uczniów wykazywana podczas lekcji on-line;
 - dodatkowe (związane z tematem przeprowadzonej lekcji), zlecone przez nauczyciela czynności i prace wykonane przez uczniów;

- ocenianiu podlegają prace pisemne, które zostały określone ze stosownym wyprzedzeniem. Praca pisemna nie może trwać dłużej niż to wynika z dziennego planu lekcji dla klasy.
 - odpowiedzi ustne udzielane w czasie rzeczywistym za pomocą komunikatorów elektronicznych.
4. O postępach w nauce uczniowie oraz ich rodzice są informowani za pośrednictwem dostępnych środków komunikacji elektronicznej w tym przede wszystkim e-dziennika.
 5. Po sprawdzeniu pracy ucznia nauczyciel wysyła informację zwrotną z podsumowaniem lub oceną wykonanego zadania.
 6. Nauczyciel uzasadnia każdą ustaloną ocenę. Uzasadniając ocenę nauczyciel ma obowiązek:
 - odwoływać się do wymagań edukacyjnych;
 - przekazywać uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia;
 - wskazać uczniowi jak powinien się dalej uczyć.

Uczniowie zapoznani są z PZO na pierwszej lekcji religii a ich rodzice na pierwszym zebraniu w nowym roku szkolnym.